

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
Роман ПАВЕЦЬ
«23» квітня 2024 р.




**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 013 «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»**
для вступників на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі НРК 6, НРК 7 та для вступників,
які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра

Схвалено вченою радою педагогічного факультету
Протокол № 4 від «23» квітня 2024 р.

Голова вченої ради
педагогічного факультету  Валерій СІЛКОВ

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету
Протокол № 2 від «16» квітня 2024 р.

Голова навчально-методичної комісії
педагогічного факультету  Наталія ГОРОПАХА

Голова фахової атестаційної комісії  Валерій СІЛКОВ

Розробники: Валерій СІЛКОВ
Руслана СОЙЧУК
Оксана ПЕТРЕНКО

Рівне – 2024

Програма фахового випробування зі спеціальності 013 «Початкова освіта» для вступників на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі НРК 6, НРК 7 та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра / проф. В.В.Сілков, проф. Р.Л.Сойчук, проф. О.Б.Петренко Рівне : РДГУ, 2024. 11 с.

Розробники:

Сілков В.В., кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри математики з методикою викладання, декан педагогічного факультету РДГУ.

Петренко О.Б., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання РДГУ.

Сойчук Р.Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти РДГУ.

Рецензент: Грицай Н.Б., професор, доктор педагогічних наук.

Програма фахового випробування зі спеціальності 013 «Початкова освіта» для вступників на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі НРК 6, НРК 7 та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах освітньо-професійної програми, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедр педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти (протокол № 5 від 08.04.2024 р.), теорії і методики виховання (протокол № 4 від 04.04.2024 р.).

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2024 р.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	12

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Модернізаційні зміни, що відбуваються в українській освіті у зв'язку з євроінтеграційними процесами, суспільно-політичними подіями у державі, прийняттям та оновленням змісту низки нормативно-правових документів з питань освіти і виховання (Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Державного стандарту початкової освіти, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 і № 519 від 25.06.2020 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», професійного стандарту на групу професій «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Концепції «Нова українська школа» та ін.) зумовлюють необхідність перегляду формування професійної компетентності майбутнього педагога, спроможного реалізувати на практиці завдання освіти та виховання підростаючого покоління.

Програму вступного випробування укладено відповідно до завдань середньої та вищої освіти, задекларованих у зазначених вище нормативно-правових документах, та відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. за № 266» (зі змінами) для комплексної оперативної оцінки знань, умінь і навичок вступників на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» із галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 013 Початкова освіта на основі НРК 6, НРК 7 та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра.

Відповідно до вимог Стандарту вищої освіти вступники, окрім загальних компетентностей, повинні володіти фаховими компетентностями, зокрема педагогічною (дидактичною, виховною, організаційною).

До програми включено перелік питань з історії педагогіки та дидактики початкової освіти у межах освітньо-професійної програми, вимоги до рівня підготовки вступників, запропоновано критерії оцінювання відповідей на фаховому випробуванні, списки рекомендованої літератури та інформаційних ресурсів.

Відтак, основною метою фахового випробування є перевірка рівня фахової компетентності вступників відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Державного стандарту початкової освіти, Стандартів вищої освіти, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 і № 519 від 25.06.2020 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Концепції «Нова українська школа».

Вимоги до рівня підготовки вступників

Вступник повинен знати:

1. Основні державні нормативні документи, що визначають зміст освіти та виховання у закладі загальної середньої освіти.
2. Державний стандарт початкової освіти, загальні та обов'язкові результати навчання за основними галузями.
3. Сутність і специфіку організації, здійснення та оцінювання освітньої та виховної діяльності вчителя початкових класів у контексті реалізації концепції «Нова українська школа».
4. Сутність компетентнісного підходу у початковій школі, ключові компетентності та їх сутнісні ознаки.
5. Знати особливості організації освітнього середовища початкової школи та роль учителя у формуванні психологічно безпечного середовища.

6. Основи педагогіки в об'ємі, необхідному для вирішення виховних, навчальних, науково-методичних і організаційно-практичних дій.

Вступник повинен уміти:

1. Оперувати професійною термінологією, демонструвати готовність до організації освітньо-виховного процесу у початковій школі на рівні сучасних вимог.

2. Аргументовано висувати конкретні освітні завдання з урахуванням вікових, гендерних та індивідуальних особливостей учнів і дитячого колективу.

3. Планувати, проєктувати, конструювати та організовувати освітній процес у початковій школі, керувати ним та оцінювати його результати, добирати форми, методи та засоби здійснення освітнього процесу у початковій школі.

4. Демонструвати здатність критично мислити, здатність до узагальнення, аналізу і синтезу у професійній діяльності.

6. Демонструвати високий рівень педагогічної техніки, професійного педагогічного мовлення й ефективного педагогічного спілкування та взаємодії у виховній роботі з учнями, батьками і громадськістю.

7. Встановлювати соціально-психологічний комунікативний контакт, індивідуально орієнтовану взаємодію, що забезпечує творчий характер освітнього процесу та сприятливий психологічний мікроклімат у колективі.

8. Координувати діяльність учителів, батьків, громадськості в освітньому процесі дітей молодшого шкільного віку.

Порядок проведення вступного випробування.

Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умов наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Порядок оцінювання відповідей вступників.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора.

Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за 200-бальною шкалою.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Обґрунтуйте сутність, предмет, завдання історії педагогіки як науки і навчальної дисципліни. Схарактеризуйте методи історико-педагогічних досліджень.
2. Розкрийте передумови становлення виховання як особливої форми діяльності людини. Традиції родинного виховання.
3. Розкрийте особливості школи епохи Еллінізму: мета та зміст виховання, типи шкіл.
4. Схарактеризуйте сімейне виховання і школи у Давньому Римі.
5. Обґрунтуйте особливості педагогічної думки Стародавнього Риму: Цицерон, Сенека, Квінтіліан.
6. Розкрийте мету та зміст виховання в епоху Середньовіччя, типи шкіл у Західній Європі у XIII – XIV ст.
7. Обґрунтуйте передумови зародження гуманістичної педагогіки. Ідеї просвітителів-гуманістів: (за вибором) Л. Бруно, Л. Альберті, Вікторіно да Фельтре, Гуаріно Гуаріні, Томазо Кампанелли, Т. Мора, Ф. Рабле, М. Монтеня, Е. Роттердамського.
8. Визначте мету і завдання виховання за Я.А.Коменським. Розкрийте принцип природовідповідності за Я.А.Коменським.
9. Обґрунтуйте вимоги до організації освітньо-виховного процесу в школі у спадщині Я.А.Коменського.
10. Окресліть особливості концепції природовідповідного виховання Ж.-Ж. Руссо: мета виховання, вікова періодизація.
11. Розкрийте принципи, зміст навчання у творчій спадщині Й.Г.Песталоцці.
12. Схарактеризуйте виховуюче навчання за Й.Ф.Гербартом.
13. Розкрийте цілі, завдання та основні принципи виховання за А.В.Дістервегом.
14. Схарактеризуйте перші школи Київської Русі: «книжного учіння», монастирські та парафіяльні школи.
15. Схарактеризуйте педагогічні пам'ятки Київської Русі: (за вибором) «Ізборники Святослава», «Повчання дітям Володимира Мономаха», «Слово про закон і благодать митрополита Іларіона», «Повість врем'яних літ» Нестора, «Бджола», «Ізмарагд», Златоуст.
16. Схарактеризуйте організацію освітньо-виховного процесу в українських братських школах.
17. Схарактеризуйте роль Острозької академії в розвитку національної педагогічної думки та науки.
18. Схарактеризуйте заснування Києво-Могилянської академії, устрій та особливості організації освітнього процесу.
19. Схарактеризуйте зміст навчання і виховання у козацьких школах.
20. Схарактеризуйте розвиток освіти в державі у період XVIII ст. Громадські освітньо-виховні заклади спеціальної та підвищеної освіти (за вибором).
21. Проаналізуйте просвітницько-педагогічну діяльність Г.С.Сковороди.
22. Опишіть створення мережі державних закладів освіти у країні з 1804 р.
23. Схарактеризуйте погляди Т.Г.Шевченка на мету та зміст освіти, роль матері у формуванні особистості дитини.
24. Схарактеризуйте організацію розумового, морального і фізичного виховання особистості у спадщині О.В.Духновича.
25. Схарактеризуйте світогляд та педагогічну діяльність К.Д. Ушинського.
26. Схарактеризуйте педагогічні погляди та практичну просвітницьку діяльність Б.Д.Грінченка.
27. Дайте характеристику гуманістичній педагогіці В.О.Сухомлинського: мета освіти, організація навчального співробітництва.
28. Дайте характеристику морально-духовному та етико-естетичному вихованню дітей у Павлівській середній школі.
29. З'ясуйте особливості організації В.О.Сухомлинським освітньо-виховного процесу у «Школі під блакитним небом».

30. З'ясуйте особливості громадянського виховання у практичній спадщині В. О. Сухомлинського.
31. Розтлумачте поняття «народна дидактика». Схарактеризуйте основні категорії дидактики початкової освіти.
32. Схарактеризуйте предмет і завдання дидактики, її основні категорії.
33. Розтлумачте сутність процесу навчання, його основні функції та рушійні сили.
34. Схарактеризуйте складові компоненти процесу навчання.
35. Проаналізуйте викладання як діяльність учителя у процесі навчання.
36. Опишіть основні етапи оволодіння знаннями.
37. Обґрунтуйте взаємозв'язок закономірностей, принципів і правил навчання.
38. Схарактеризуйте систему дидактичних принципів.
39. Проаналізуйте зміст освіти в сучасній початковій школі, його компоненти.
40. Опишіть зміст та структуру Державного стандарту початкової загальної освіти. Проаналізуйте ключові компетентності.
41. Схарактеризуйте навчальні плани і програми для початкової школи. Проаналізуйте особливості навчальних підручників та посібників для початкової школи.
42. Розтлумачте сутність понять «методи навчання», «прийоми навчання», проаналізуйте функції методів навчання.
43. Схарактеризуйте методи навчання за характером пізнавальної діяльності.
44. Схарактеризуйте методи навчання за джерелом знань.
45. Проаналізуйте значення та види засобів навчання в сучасній початковій школі.
46. Схарактеризуйте форми організації освітнього процесу у початковій школі.
47. Схарактеризуйте ознаки уроку як форми організації навчання. Проаналізуйте вимоги до сучасного уроку.
48. Проаналізуйте позаурочні форми організації навчання у початковій школі.
49. Схарактеризуйте структурні елементи сучасного уроку. Визначте та проаналізуйте переваги і недоліки комбінованого уроку.
50. Схарактеризуйте нетрадиційні уроки, запропонуйте способи удосконалення сучасного уроку.
51. Визначте вимоги до контрольної-оцінювальної діяльності вчителя.
52. Схарактеризуйте етапи підготовки вчителя початкових класів до уроку.
53. Розтлумачте завдання та сутність аналізу і самоаналізу уроку. Запропонуйте схему аналізу уроку у початковій школі.
54. Визначте дидактичні особливості уроку для учнів шестирічного віку.
55. Опишіть діяльність вчителя і учнів у різних видах навчання.
56. Проаналізуйте сутність і завдання контролю в освітньому процесі. Схарактеризуйте види, методи і форми контролю.
57. Схарактеризуйте особливості оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
58. Визначте пріоритетні завдання початкової освіти у контексті реалізації концепції «Нова українська школа».
59. Опишіть навчальні осередки в освітньому просторі Нової української школи.
60. Проаналізуйте особливості організації освітнього середовища сучасної початкової школи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою. Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Відповіді вступника при відтворенні навчального матеріалу елементарні, фрагментарні, зумовлені початковими уявленнями про сутність психолого-педагогічних та методичних закономірностей. У вирішенні практичних та творчих завдань вступник не виявляє самостійності, демонструє низький рівень умінь аналізу освітнього процесу, приймати рішення. Вступник володіє окремими поняттями та визначеннями курсів, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії (принципи, закони).

II рівень – середній. Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, відтворює основні поняття і визначення курсів, але досить поверхово, не обґрунтовуючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає умовні позначення, може записати окремі символічні вирази, позначення теоретичних положень за словесним формулюванням і, навпаки; припускається помилок, які повною мірою самостійно виправити не може.

III рівень – достатній. Вступник знає і може самостійно сформулювати основні закони, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести як словесне, так і символічне формулювання основних положень теорії, самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях та спроможний навести приклади їх застосування у практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Вступник може самостійно робити висновки, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.

IV рівень – високий. Вступник має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вступника відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.

Таблиця відповідності рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників під час фахового випробування

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмового матеріалу в цілому	1-99	незадовільно
Середній відповіді вступника визначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризується поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	100-149	задовільно
Достатній відповіді вступника визначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності непринципового характеру	150-179	добре
Високий відповіді вступника визначаються глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акімова О.В. Історія педагогіки у мнемокартах і таблицях : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. 111 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка : навч. посіб. 4-е вид. Київ : Академвидав, 2012. 616 с.
3. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI ст.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text>
4. Державний стандарт початкової загальної освіти. *Початкова школа*. 2011. № 7. С. 1-18.
5. Державний стандарт початкової загальної освіти : схвалено рішенням колегії Міністерства освіти і науки України від 17.08.2017 р., протокол № 6/1-2. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.
6. Дидактика : теорія і практика : навч.-метод. посіб. для студентів гуманіт. факульт. / О.С.Березюк, О.М.Власенко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2017. 212 с. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/25153/1/>.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. Київ : «Академвидав». 2015. 304 с.
8. Дідик О.В. Компетентісно-орієнтоване навчання у процесі формування творчої особистості молодшого школяра. Хирків : Основа, 2010. 144 с.
9. Дубяга С.М. Педагогічні технології в початковій школі : навч.-метод. посіб. Мелітополь : Вид-во МДПУ ім. Б.Хмельницького, 2015. 160 с.
10. Енциклопедія освіти / гол. ред. В.Г.Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
11. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / авт.-уклад. Н.П.Наволокова. Харків : Основа, 2011. 176 с.
12. Етнопедагогіка українознавство : термінол. слов. : навч. посіб. для студентів ВНЗ / уклад.: Л.В.Мафтин. Чернівці : Технодрук, 2015. 275 с.
13. Задорожна-Княгницька Л.В. Історія педагогіки : навч. посіб. для студентів закл. вищ. осв. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 361 с.
14. Закон України «Про вищу освіту». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
15. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
16. Закон України «Про загальну середню освіту». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.
17. Закон України «Про освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
18. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
19. Закон України «Про позашкільну освіту». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.
20. Історія української школи і педагогіки : хрестоматія / упор. О.О.Любар. Київ, 2005. 768 с.
21. Казанжи І.В. Технології виховання в початковій освіті : навч. метод. посіб. Миколаїв : СПД Румянцева, 2020. 242 с.
22. Караманов О.В. Визначення головних цілей уроку і виховного заходу : навч.-метод. матер. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2006. 58 с.
23. Кодлюк Я.П. Дидактика початкової школи : практик. курс. Тернопіль : Астон, 2013. 160 с.
24. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзивна освіта : від основ до практики : монографія. Київ : АТОПОЛ, 2016. 152 с.
25. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід і українські перспективи / за заг. ред. О.В.Овчарук. Київ : «К.І.С.», 2004. 112 с.
26. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді : наказ МОН від 16.06.15 року № 641. URL : <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2015/06/16/nacjonalno-patriotichne-vixovannya/>

27. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.
28. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні (від 3 жовтня 2018 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>
29. Лозко Г.С. Українське народознавство. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 512 с.
30. Мойсеюк Н.С. Педагогіка : навч. посіб. 5-е вид. Київ : КДНК, 2007. 656 с.
31. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / за заг. ред. О.І.Локшиної. Київ : К.І.С., 2004. 128 с.
32. Моніторинг якості освіти : становлення та розвиток в Україні : рекомендації з освітньої політики / за заг. ред. О.І.Локшиної. Київ : К.І.С., 2004. 160 с.
33. Наволокова Н.П. Практична педагогіка. 99 схем і таблиць. Харків : Основа, 2010. 117 с.
34. Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи. Ухвалено рішенням Колегії МОН України 20.10.2016 р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
35. Нова українська школа : порадник для вчителя / під заг. ред. Н.М.Бібік. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
36. Педагогіка. Хрестоматія / уклад. А.І.Кузьмінський, В.Я.Омеляненко. Київ. 2006. 700 с.
37. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навч. посіб. / за ред. І.Ф.Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
38. Педагогічні технології як засіб організації освітнього процесу в інклюзивному класі НУШ. URL : <https://www.schoollife.org.ua/829-2018/>
39. Петренко О.Б. Гендерний підхід в освіті й вихованні : навч. метод. посіб. Рівне : О. Зень, 2017. 322 с.
40. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей. URL : <https://ipv.org.ua/prohrama-novaukrainska-shkola/>
41. Професійний стандарт на групу професій стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL : https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf
42. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf>
43. Сухомлинська О.В. Диференційоване навчання в історії української школи. *Диференціація навчання на різних ступенях загальної середньої освіти : теорія, практика, перспективи : матер методолог. семін.* 19 лист. 2008 р. Київ : Пед. думка, 2009. С. 19-24.
44. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2007. 560 с.
45. Чайка В. Основи дидактики : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2011. 240 с.
46. Янкович О.І. Освітні технології сучасних навчальних закладів : навч. метод. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім В.Гнатюка, 2015. 212 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. <http://library.rshu.edu.ua/>
2. <http://www.info-library.com.ua>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
4. <https://mon.gov.ua/ua>
5. <http://www.nbuy.gov.ua>
6. <https://pidruchniki.com/>